

Årsberetning for DGCSS

2006

Årsberetning for DGCSS

Denne beretning dækker perioden fra 1. januar 2006 til 31. december 2006. Det betyder at den delvis gentager sidste års årsberetning som dækkede perioden frem til marts 2006 fordi det ikke gav megen mening at rapportere kun om centrets opstart.

Årsberetningens opbygning

Der indledes med en generel kontekstualisering af centrets virksomhed som humanistisk frontforskning. Derefter følger den faglige årsberetning opdelt i de for det empiriske projekt væsentligste afsnit suppleret med afsnit om teoriarbejde og afsnit om undervisning og samarbejde med andre enheder. Der afsluttes med de faglige højdepunkter.

Forskningspolitisk kontekstualisering

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Sociolingvistiske Sprogforandringsstudier og de humanistiske videnskabers placering i det samlede forskningsbillede

I indkaldelsesskrivelsen fra Danmarks Grundforskningsfond hedder det at man i år gerne vil have en række punkter berørt, herunder

- evt. priser som centret har opnået
- deltagelse i EU's rammeprogrammer
- relation til erhverv

Det hedder senere i indkaldelsesskrivelsen at fonden fra og med 2007-årsrapporten overvejer at indføre en mere standardiseret bibliometrisk analyse for de enkelte fagområder. Især det sidste kan give anledning til alvorlige overvejelser inden for humaniora, både offensivt: der arbejdes i øjeblikket fra mange sider på at etablere og tilgængeliggøre dækkende bibliometriske data som kan gøre det muligt i fremtiden at lave sådanne analyser – og defensivt: de eksisterer altså ikke endnu.

Tilsammen viser denne indkaldelsesskrivelse i hvor høj grad der allerede nu anlægges og især i fremtiden planlægges anvendt en betragtningsmåde som kun med stor forsigtighed kan anvendes på humanistisk grundforskning. Jeg skal ikke udtale mig om hvorvidt betragtningsmåder som de anførte kan siges at føre til et retvisende billede af forskningskvaliteten ved et center inden for naturvidenskab. Jeg har mine tvivl, men det er ikke mit anliggende og ikke mit fagområde. Til gengæld kan jeg sige med stor overbevisning at den slags indikatorer ikke kan stå alene inden for humaniora. Jeg har i mange år, i lighed med mine humanistiske kolleger fra snart sagt alle lande og alle fagområder inden for humaniora, gjort gældende at der ikke er nogen substitut for læsning og derpå følgende fagfællebedømmelse når man vil vurdere et institut eller et projekts gennemslagskraft. Vi ser frem til at DG fortsat vil benytte fagfællers vurdering af vores indsats som den eneste relevante evaluering af centrets arbejde i forbindelse med en eventuel ansøgning om forlængelse af centrets funktionsperiode.

For at få et detaljeret billede af hvilken kvalitet humanistisk forskning på et givet forskningscenter har, må man for det første se på hvilken karakter projektet har. For empiriske projekter er vidensopbygningen af indlysende grunde langsommere end for overvejende teoretiske. Det er også væsentligt hvilket fagområde man har at gøre med. På det sprogvidenskabelige område findes der en række veletablerede discipliner som har mindst 1½ århundrede i ryggen mht. at opbygge tidsskrifter og kongresser. Der er imidlertid desuden opstået en række discipliner som endnu står midt i opbygningen af fora og etableringen af konsensus om hvor det er mest prestigøst at publicere. Der er med andre ord ikke noget klart tidsskrifthierarki af den type *Nature*, *Science*, *The Lancet* m.fl. eksemplificerer. Det betyder også at man ikke med nogen sikkerhed endside relevans kan anvende kvantitative mål for *impact*.

Inden for humaniora har sociolingvistikken med sine knap 50 år på bagen klart en pla-

cering blandt de nyere discipliner. Spørger man således praktiserende sociolingvister hvor de helst vil publicere, kan man få vidt forskellige svar alt efter hvilken generation og/eller retning de tilhører, men det er væsentligt at det samme i vidt omfang gælder en række ældre humanistiske discipliner som fx litteraturvidenskab, bl.a. fordi de har særlige nationale publiceringsmønstre.

En anden meget påfaldende forskel i publikationsmønstret mellem naturvidenskaberne og de humanistiske videnskaber vedrører de etablerede forskere. Når jeg ser på mine egne og resten af centerledelsens publikationer, er en stor del af dem på dansk, og den allerstørste del er skrevet efter opfordring, dvs. at der ikke er anvendt fagfælle vurdering – eller man skulle måske sige at der ligger en vurdering bag at en fagfælle henvender sig og beder en om at skrive en bestemt artikel. Jeg har ikke nogen som helst grund til at tro at vi er særlige på dette punkt, og på den baggrund kan man måske bedre forstå det oprør det har skabt at man vil indføre en vurdering af humanistisk videnskab som ikke passer på den. Jeg ser ikke nogen grund til at DG skal begå samme fejl.

Der er med oprettelsen af ERC taget et stort skridt mod etablering af et europæisk rum for grundforskning hvor den humanistiske forskning kan indtage sin retmæssige plads blandt de EU-finansierede aktiviteter, men det skal understreges at det opslag man har valgt – hvor fornuftigt det end er som et første forsøg – ikke giver mulighed for at søge støtte til vores nyuddannede post doc'er. Også her spørger man det naturvidenskabelige forskningsbilledes effekt: Man vil finde de post doc'er som efter en periode på mentorernes laboratorier nu er flyvefærdige, men sådan foregår det ikke i humaniora.

Samtidig er der i det syvende rammeprogram stadig ikke de store muligheder for at få støtte til et nationalt projekt som vores.

Jeg hilser med stor tilfredshed at man i indkaldelsesskrivelsen foruden relationer til det private erhvervsliv nu har taget med at

”Der informeres om eventuelle samspil med offentlige institutioner (styrelser, museer, gymnasieskoler etc.) herunder rådgivningsopgaver og lign.

Der gives en liste over populærvidenskabelige formidlingsaktiviteter, herunder formidling i medier og foredrag på gymnasieskoler etc.”

Mens det nemlig uden tvivl blandt forskningslederne inden for sundhedsvidenskabelig og teknisk-naturvidenskabelig forskning lader sig gøre at finde personer der har tætte relationer til private virksomheder, kan det blandt samtlige landets førende humanistiske forskere højst lade sig gøre at finde en der sidder i ledelsen af et større bryggeri. Det er ikke noget tilfælde, og man kunne stilfærdigt, eller højlydt, undre sig over at de humanistiske forskeres tætte relationer til praksis i form af rådgivning til, og dermed direkte og indirekte medvirken til, kvalificering af det offentlige uddannelsessystem hidtil ikke har været inddraget som en mindst lige så væsentlig parameter. Der er stadig ikke noget afgjort når man spørger økonomer om det er det offentlige systems kvalitet eller den private sektor der medvirker mest til at Danmark kan placere sig som det gør på de internationale mål for 'kvalitet' i den ene eller anden henseende.

Jeg er gået ud fra at DG tildelte os pengene fordi de havde tillid til at gruppen af forskere med mig som leder i løbet af den periode som bevillingen gælder, kunne skabe epokegørende resultater. Epokegørende resultater skabes i dette projekt når og hvis vi får en bearbejdning af det kolossale og enestående materiale vi har indsamlet og er i gang med at skrive ud, annotere og analysere, til at sige noget til de resultater og teorier som findes på markedet, og som sammen tegner den konventionelle konsensus inden for sociolingvistisk teori. Det er mit håb at dette vil lykkes i året 2007 og senest 2008. Det er det projektet er bygget til, og foreløbig går det efter planerne. I mellemtiden gælder det om at lytte til vores internationale samarbejdspartnere, først og fremmest det internationale råd. Jeg skal nedenfor komme ind på hvilken vurdering og hvilke råd vi fik af de topforskere fra udlandet der deltog i mødet i International Council i 2006.

Faglig årsberetning

Stab

Der har ikke været nogen ændringer blandt seniorforskerne. Det er fortsat professor Frans Greger- sen der er leder, og ledelsen udgøres i øvrigt af lektorerne Tore Kristiansen og Inge Lise Pedersen og professor Jens Normann Jørgensen. Det er fortsat ph.d. Torben Juel Jensen der som post doc tager sig af de grammatiske analyser. Ansøgninger til en stilling som post doc med særligt henblik på fonetiske analyser er under bedømmelse og vil blive besat pr. 1. april 2007.

I løbet af 2006 er der blandt juniorforskerne sket følgende ændringer, som alle vedrører opbygningen af en slagkraftig gruppe og tager skyldigt hensyn til de medvirkendes forskerkarrierer:

Pr. 1.3. ansattes cand.mag., MA Minna Olesen som forskningsassistent. Minna Olesen har siden sin ansættelse været krumtappen i arbejdet med den såkaldte iiv-analyse (iiv står for intra-individuel variation).

Pr.1.6. overgik forskningsassistenterne Dorte Greisgaard Larsen, Nicolai Pharaos og Janus Møller til status som ph.d.-stipendiater. Dorte Greisgaard Larsen og Janus Møller er betalt af centrets bevilling, mens Nicolai Pharaos stipendium er betalt af Københavns Universitet.

Pr. 1.9. ansattes ph.d. Lilian Reinholdt Andersen som forskningsassistent i en stilling med 20 timer med særligt henblik på aflytning.

D. 13.12. gik forskningsassistent Malene Monka på barselsorlov. Malene Monka vender tilbage som ph.d.-stipendiat i løbet af 2007. Malene Monkas stipendium er betalt af Københavns Universitet. I løbet af etableringsfasen er det således lykkedes at hente lige så mange stipendier til centret ved eksterne bevillinger som vi selv betaler.

Gruppen af studentermedhjælpere er udvidet betydeligt i flere omgange sådan at der ved udgangen af 2006 var ansat ca. 71 studentermedhjælpere fordelt på følgende funktioner:

- informantfindning
- feltarbejde
- udskrivning
- korrekturlæsning
- realignment (dvs. tilpasning af lyd og udskrift)
- kodning af iiv-kategorier
- aflytning, kodning af fonetiske varianter
- kodning af grammatiske varianter

Omkring ingeniør, stud.mag. Peter Lind, som i projektet fungerer som empiriansvarlig og programudvikler, er der i løbet af året opbygget en gruppe som arbejder med forskellige aspekter af it. Peter Lind har udviklet et versionsstyringssystem som kun giver adgang til de filer som administrator frigiver til forskellige aktiviteter, og kun for de personer som er godkendt af administrator til at udføre netop de funktioner. Samtidig har Peter Lind udviklet en søgemaskine, som stadig forbedres, til brug for centrets forskellige sproglige undersøgelser.

Ved Bo Kristensens afgang besluttede centerlederen og forskerskolens leder i fællesskab at reorganisere sekretariatet så der kom en stilling delt mellem forskerskolen og centret til at koordinere udskrivningen og stå for forskerskolens kursusvirksomhed. Det blev cand.mag. Helene Christensen der fik stillingen efter at vi havde haft i alt 50 højt kvalificerede ansøgere, hvoraf 6 var til samtale.

I perioden fra september 2005 til august-september 2006 var cand.ling.merc., stipendiat Anne Sofie Kilian barselsvikar for Joan Lausen og havde dermed ansvaret for både forskerskolens og centrets økonomi.

Kompetenceudvikling

Centrets medarbejdere har været på følgende kurser i 2006:

Frans Gregersen: Kursus i forskningsledelse arrangeret af PUMA, Københavns Universitet (to dage).
Torben Juel Jensen og Nicolai Pharao: Kursus i SAS Enterprise Guide. SAS er det statistik-program som centret har fået stillet til rådighed gennem Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet.
Peter Lind: programmering i SAS. Jens Normann Jørgensen, Torben Juel Jensen, Peter Lind, Frans Gregersen, Tore Kristiansen, Janus Møller, Minna Olesen, Nicolai Pharao: Kursus i SAS; særligt kursus arrangeret af SAS, Danmark ved konsulent Peter Steffensen for centrets medarbejdere. Efterfølgende har også Janus Møller, Minna Olesen og Frans Gregersen været på kursus i SAS Enterprise Guide.

Helene Christensen og Joan Lausen: kursus i CMS (Content Management System) til brug ved arbejdet med centrets hjemmeside.

Joan Lausen har desuden været på kursus i administration af EU-bevillinger arrangeret af EuroCentret og har færdiggjort uddannelsen ED i engelsk, første del.

Nicolai Pharao deltager gennem GSLT, den internordiske forskerskole inden for datalingvistik, i et kursus i PRAAT-scripting.

Der har været afholdt kursus for studentermedhjælperne i aflytning ved Lilian Reinholdt, i dialektologi med særligt henblik på Vinderup-studierne ved Inge Lise Pedersen, i feltarbejde ved Malene Monka, Dorte Greisgaard og Janus Møller og i Transcriber-programmet for nye udskrivere ved Peter Lind, Minna Olesen, Helene Christensen og Pernille Lindholt.

De interne studiekredse på centret, som i øvrigt var åbne for deltagere udefra, blev i 2006 afholdt efter vedlagte programmer (bilag 1).

Der har været afholdt møder i Sociolingvistisk Studiekreds efter vedlagte program (bilag 2).

Organisation

Der er løbende blevet afholdt centerkoordinationsmøder, men i løbet af efteråret blev det klart at vi var nødt til at ændre organisationen sådan at der hver onsdag afholdes empirikoordination for at få projektets mange forskellige enheder til at fungere smidigt i forhold til hinanden. Derefter er centerkoordinationsmødet forbeholdt større samlende møder hvor der enten gøres status for projektet som sådan eller tages beslutninger af mere principiel karakter eller begge dele. Referater fra begge møder bliver løbende offentliggjort på centrets lokale L-drev, som er tilgængeligt for alle centrets medarbejdere. Peter Lind og resten af medarbejderne har i øvrigt løbende udbygget DGCSS' interne intranet så det kan være en elektronisk ressource i alle trin af forskningsprocessen, navnlig udskrivning og kodning. Det betyder at alle løsninger af opståede tvivlsspørgsmål i princippet skal indføres i centrets interne Wikipedia.

Der er i løbet af 2006 indledt en gennemgribende fornyelse af centrets hjemmesider, men den er endnu ikke afsluttet. Jeg kan dog henvise til at der ligger nogenlunde ajourførte beskrivelser af centrets seks undersøgelsesområder på den danske hjemmeside mens det endnu ikke er lykkedes at få tid til at gennemrette og ajourføre den engelske hjemmeside. Det er et arbejde som vil blive prioriteret højt i resten af forårssemestret 2007.

Dataindsamling

I løbet af året 2006 er der indsamlet nye data fra
Odder, Vinderup, København, Næstved, Køge (Eskişehir og Vissenbjerg).

ODDER NY (Malene Monka, Signe Wedel Schøning, Tore Kristiansen)

I DGCSS' gentagelse af det oprindelige Odder-projekt har det været muligt at finde og gentage et interview med 53 af de oprindelige 82 informanter. Af disse informanter har vi lavet en fokusgruppe

på 24 informanter. Fokusgruppen er udvalgt på baggrund af køn, alder og social baggrund. Vi har desuden etableret to nye fokusgrupper: Odder 2 (24 informanter født mellem 1978-1981) og Odder 3 (33 informanter fra 9. klasse og gymnasiet født 1987-1990). Disse grupper er ligesom de andre fokusgrupper fordelt på køn, alder og social baggrund. De nye fokusgrupper muliggør undersøgelser af sprogforandring i *apparent time* (dvs. sprogforskelle mellem generationer) i dagens Odder – og sikrer at man også i fremtiden vil kunne gentage interview med personer optaget for x antal år siden og dermed undersøge sprogforandring i *real time* (dvs. den samme persons sprogforandring mellem de to optagelser). Forud for indsamlingen af interviewdata fra skoleklasserne i Odder blev der gennemført en sprogholdningsundersøgelse. Resultaterne fra denne undersøgelse er fremlagt af Tore Kristiansen og Malene Monka på dialektologkongressen i Århus i 2006 (se nedenfor).

VINDERUP 2 NY OG VINDERUP 3 (Inge Lise Pedersen, Malene Monka, Signe Wedel Schøning, Mads Geil Stidsen, Malene Fuglsang, Pernille Lindholt, Gunhild Bojesen, Tore Kristiansen)

I DGCCS' gentagelse af Kjeld Kristensens undersøgelse fra 1978, Vinderup 2 gammel, var målet at gennemføre nye, tilstræbt uformelle, interview med alle de gamle informanter (i alt 24). Det er foreløbigt lykkedes at finde og lave interview med 18 informanter. Materialet vil danne grundlag for Inge Lise Pedersen og Signe Schønings paper på ICLaVE 2007 (se abstract på www.dgccs.dk). Indsamlingerne i Vinderup giver gennem den datagrube som i projektet hedder Vinderup 3, mulighed for at beskrive dialektnivelleringen i et mindre vestjysk sprogsamfund gennem tre generationer. Vinderup 3 består af interview med 30 9. klasseselever. Der er i denne forbindelse gennemført en strategisk indsamling af interview med 3 familiemedlemmer til en far som var med i Vinderup 2 gl og en datter, som tilfældigvis var med i Vinderup 3. Dette muliggør en kvalitativ eksemplarisk studie, jf. Inge Lise Pedersen og Signe Schønings paper på ICHL 2007 (se abstract på www.dgccs.dk). Der er samtidig gennemført en sprogholdningsundersøgelse i Vinderup. Centret har også medvirket ved indsamling af sprogholdningsdata fra Holstebro (ved Christoph Hare Svenstrup). Samlet foreligger der nu sammenlignelige sprogholdningsdata fra følgende steder i Jylland: Århus og Tønder (begge steder indsamlet af Marie Mægaard), Odder, Vinderup og Holstebro.

BYSOC NY (Frans Gregersen, Janus Møller, Matthias Reichert Nielsen, Louise Yung Nielsen, Tore Kristiansen m.fl.)

I DGCCS' gentagelse af Nyboderundersøgelsen fra 1986-88 (Bysoc gl) har vi søgt at gentage indsamlingen af de informanter som hhv. var 15-24 og 25-40 år gamle på det oprindelige optagelsestidspunkt. Vi har indsamlet sociolingvistiske interview efter en skabelon som ligger meget tæt på den originale, hvilket betyder at vi ofte får optagelser af de samme historier og minder fortalt med 20 års mellemrum. Derfor er disse data særdeles velegnede til studier i individuelle sproglige udviklinger i virkelig tid. Desuden har vi fokuseret på at opnå en rimelig fordeling mht. køn og social klasse, således at vi igen kan undersøge om sociale kategorier har en direkte indflydelse på menneskers sprogbrug.

Den gamle stilanalyse påpegede at formalitetsgrad spillede en rolle for informanternes sprogbrug. Dette betyder at vi er nødt til at tage højde for intraindividuel variation (iiv) i vores databehandling. Derfor har vi med oprindeligt afsæt i stilanalysen fra Bysoc gl udviklet en såkaldt iiv-analyse. Der planlægges i løbet af 2007 indsamlet interview med 9. klasser efter samme model som i Odder, Vinderup og Næstved. Designet fra Næstved vil formentlig blive genbrugt så vi både har gruppeinterview og enkeltinterview. Der er gennemført sprogholdningsundersøgelser på 3 københavnske folkeskoler efter samme oplæg som i de øvrige DGCCS-samfund.

NÆSTVED I NY (Tore Kristiansen, Dorte Greisgaard Larsen, Andreas Stæhr, Rikke Vivian Lange, Astrid Ag, Lisbeth Bjerregaard)

I DGCCS' gentagelse af det oprindelige Næstved I-projekt har det været muligt at finde og interviewe 34 af de oprindelige 48 vokseninformanter. Af disse informanter har vi lavet en fokusgruppe på 24 informanter som vi indledningsvis koncentrerer os om at analysere. Fokusgruppen er udvalgt på baggrund af køn, alder og social baggrund. Idet nogle få af de oprindelige 48 informanter ikke havde lyst

til at deltage i et nyt interview, og andre ikke var mulige at lokalisere (en del er døde), var det nødvendigt at supplere de oprindelige grupper med 5 nye vokseninformanter i fokusgruppen. Ud af de 36 folkeskoleelever ('børnegruppen' i den oprindelige undersøgelse) har vi i skrivende stund lokaliseret og gennemført interview med 18 personer, og vi arbejder på at lokalisere de resterende. Endelig er der gruppen af informanter der i 1986 var i gang med en ungdomsuddannelse. Her har vi lokaliseret og interviewet i alt 19 ud af de 39 oprindelige informanter. Indsamlingen afsluttes 1. april 2007.

NÆSTVED II NY

Der er i Næstved gennemført endnu en undersøgelse som DGCSS planlægger at gentage, nemlig den undersøgelse som i DGCSS-sammenhæng kaldes Næstved II. I denne undersøgelse studerede Jens Normann Jørgensen og Kjeld Kristensen sproget hos gymnasielever og elever på teknisk skole i tre på hinanden følgende år. Gentagelsen vil efter planen ske i løbet af foråret 2007.

KØGE NY (Jens Normann Jørgensen, Janus Møller med Mediha Can som feltarbejder i 2006)

Nu er det gamle Køge-projekts informanter i midten af tyverne, og vi er i gang med at genfinde og genoptage dem for at få et billede af hvordan de, otte år efter at have forladt skolen, anvender deres sproglige resurser i forskellige kontekster. 11 (ud af 12) af de tyrkisk-danske kerne-informanter har indvilget i at deltage igen. Foreløbig indsamler vi interview på dansk og tyrkisk, organiserede og selv-rekrutterede gruppesamtaler, selvoptagelser og sprogholdningsdata med disse informanter. Vi har også været ude på samme skole igen og indsamlet data med hele 8. klassetrin.

Status i skrivende stund er at vi med de gamle kerneinformanter har optaget:

11 interview på tyrkisk (11 udskrevet)

7 semikontrollerede gruppesamtaler (3 udskrevet)

5 ikke-kontrollerede gruppesamtaler (3 udskrevet)

Vi mangler at indsamle 3 gruppesamtaler og 11 interview på dansk.

Med de nuværende elever på 8. klassetrin har vi optaget:

11 interview på tyrkisk (4 er udskrevet)

21 interview på dansk (0 udskrevet)

10 semikontrollerede gruppesamtaler (0 udskrevet)

Denne indsamling betragter vi som afsluttet.

I forbindelse med Køge-undersøgelsen etablerede Jens Normann Jørgensen kontakt med Anadolu Üniversitesi om indsamling af materiale fra tilsvarende elever opvokset i Tyrkiet. Dette samarbejde fortsætter idet vi planlægger at indsamle nye sprogrøver der var med i den oprindelige kontrolgruppe i Eskişehir. I den anledning var Jens Normann Jørgensen i Eskişehir 12.-15. oktober.

VISSENBJERG (Tore Kristiansen m.fl.)

Der er i begyndelsen af 2007 indsamlet sprogholdningsdata fra Vissenbjerg skole således at der nu er sprogholdningsdata fra alle DGCSS-undersøgelsesområderne.

Eksterne bevillinger

Nordic Language Variation Network

NLVN er et samarbejde mellem seks grupper som alle kan kaldes centres of excellence: tre inden for teoretisk lingvistik og tre sociolingvistiske projekter. Alle seks projekter studerer variation inden for og mellem de nordiske sprog, deraf navnet, men de gør det ud fra to perspektiver som på visse punkter adskiller sig så meget at de kan kaldes uforenelige. Det er meningen med NLVN i seks på hinanden følgende og progressivt ordnede forskeruddannelsesaktiviteter at bearbejde denne uforenelighed så det kan afdækkes i hvilke henseender den faktisk gælder, og hvilke konsekvenser den har når man arbejder med principielt samme problemstilling.

NLVN er støttet af Nordforsk med i alt 1,2 mio. norske kroner og skal løbe i 2007-

2009. DGCSS er vært for et forskeruddannelseskursus på Schæffergården i oktober 2007. NLVN-medlemmerne mødes for første gang 19.-20. april 2007 i Tromsø. Det er CASTL i Tromsø der er administrativ leder af NLVN. Frans Gregersen indgår i NLVN's styregruppe.

Nordic Baltic Network for Sociophonetics

Efter at have afholdt et første møde i Vilnius 3.-4. marts holdt en gruppe af nordiske og baltiske sprogforskere og ph.d.-studerende fra 16. til 17. oktober andet planlægningsmøde i Nordic Baltic Network for Sociophonetics, et kommende netværk under NordForsk. Mødet var arrangeret af Gert Foget Hansen og Nicolai Pharao og fra DGCSS deltog desuden lektor Inge Lise Pedersen. Mødet bød på en workshop om sammenhænge mellem ordprosodier i dansk, svensk, norsk, finsk, lettisk, litauisk og estisk samt oplæg fra sproghistorikere og arkæologer om sammenhængen mellem sprogene og de folk der har talt dem. Netværkets fokus, lån og spredning af prosodiske træk i talesprog, ligger klart op ad centrets interesser, hvorfor samarbejdet forventes fortsat.

Internationaliseringsstipendier

Gennem Forskerskole Øst har DGCSS i forskellige samarbejdskonstellationer indsendt to ansøgninger om støtte til internationaliseringsstipendier. Begge ansøgninger klarede sig fint i FKK's evalueringer. Blandt de to højest rangerede var den ene fra DGCSS. Den anden indebar et samarbejde mellem RUC og DGCSS' samarbejdspartner i Cardiff. Forskerskolens bestyrelse valgte at tildele det stipendium der blev bevilget af FUU, til samarbejdet med Cardiff. Efterfølgende har Forskerskolen fået tildelt endnu et stipendium. Dette gik til det fremmedsprogspædagogiske miljø på KU, idet den kandidat der kunne komme på tale til DGCSS-projektet, viste sig alligevel ikke at være interesseret.

Konferencedeltagelse

Frans Gregersen deltog med et foredrag med udgangspunkt i projektets design på symposium om EVIDENS, Carlsberg Akademi 19.-20. januar. Sammen med Tore Kristiansen præsenterede han projektet ved det 20. Rask-møde på Island 28.-29. januar. Tore Kristiansen og Malene Monka deltog i den ottende nordiske dialektologkonference i Århus 15.-18. august. Malene Monka præsenterede sit speciale om sønderjysk og sammen med Tore Kristiansen sprogholdningsundersøgelserne ved centret med særlig fokus på Odder. Tore Kristiansen gav i et foredrag på MUDS 11.-13. oktober en præsentation af centret. (Se <http://dgcss.hum.ku.dk/upload/application/vnd.ms-powerpoint/f51d6748/MUDS%2011.ppt>).

Tore Kristiansen var inviteret til at præsentere sine Næstved-studier på et symposium om *Approaches to the Study of Folk Linguistics, Sociolinguistic Awareness and Language Attitudes* ved Stockholms Universitet den 7. marts. TK var inviteret til at holde foredrag ved et seminar om sprognormering og sproglig tolerance ved Universitetet i Prag i dagene 11.-12. maj.

DGCSS var repræsenteret ved Inge Lise Pedersen og Tore Kristiansen ved et todages-møde i Bergen 26.-27. juni hvor ledende norske sociolingvister og sproghistorikere havde inviteret en internationalt sammensat gruppe til at kommentere og diskutere deres ansøgning om et *centre of excellence* med stort set samme profil som DGCSS. Centret bliver i de næste fem år støttet af Bergens Universitet med 2 millioner kr. om året. Samarbejdet fortsætter.

Tore Kristiansen holdt sammen med Jacob Thøgersen et foredrag om konstruktion af sprogholdninger og kønsidentitet ved et seminar arrangeret af Dansk Sprognævn i anledning af Pia Jarvads 60-årsdag. Dorte Greisgaard Larsen, Janus Møller og Minna Olesen deltog i ICCA i Helsingfors 10.-14. maj. Fra DGCSS deltog Inge Lise Pedersen, Frans Gregersen, Tore Kristiansen, Dorte Greisgaard Larsen, Janus Møller, Minna Olesen, Malene Monka og Nicolai Pharao i Sociolinguistics Symposium 16 i Limerick. Da der havde været deadline for abstracts før centret havde noget at præsentere, var der ikke nogen af de nævnte der holdt foredrag. Det gjorde derimod Pia Quist, adjunkt med tilknytning til centret – og med stor succes.

Nicolai Pharao og Gert Foget Hansen præsenterede deres undersøgelse af forskellige mikrofoners betydning for akustiske målinger første gang ved det årlige svenske fonetiker-møde som i 2006 blev holdt i Lund. De deltog i NWAV 35 i Ohio 9.-12. november med et fælles paper om den samme undersøgelse. Ved samme konference præsenterede Nicolai Pharao posteren 'Intraindividual Variation across the Lifespan – a case study' om en enkelt informants lydige udvikling i *real time*.

Torben Juel Jensen deltog som inviteret repræsentant for centret ved ScanDiaSyns stormøde i Solf i Finland d. 8.-11. juni. TJJ rapporterede om sin undersøgelse af generiske pronominer på Grammatik-netværkets symposium på Sandbjerg 26.-28. oktober. Foredraget er siden blevet til en artikel som efter stedfunden fagfælle-vurdering er under udgivelse i Ny Forskning i Grammatik 14 under titlen: "Generisk du – en igangværende forandring i dansk grammatik".

Undervisning og formidling

I 2006 har centrets medarbejdere dels vejledt ph.d.-stipendiater, dels undervist. Medarbejderne har undervist på forskerkurser, på kurser i udlandet, på Grunduddannelsen (GRU) og Overbygningen (OB) i faget dansk på Københavns Universitet og på eksterne kurser. For de eksterne kurser gælder at lønnen er indgået i DGCSS' kasse, jf. regnskabet.

Forskeruddannelse

Frans Gregersen har vejledt stipendiaterne: Christina Fogtmann, Marianne Rathje, Søren Beck Nielsen, Martha Karrebæk, Nicolai Pharao, Dorte Greisgaard Larsen og Thomas Wiben Jensen og har derudover haft specialevejledning.

Frans Gregersen har undervist på ph.d.-kursus i humanistisk videnskabsteori uge 44 sammen med Jan Riis Flor.

Tore Kristiansen har vejledt stipendiaterne: Pia Quist (afsluttet i 2006), Marie Maegaard, Maria Hilden (orlov fra september 2006 til september 2007), Daria Morgounova, Jacob Thøgersen (orlov fra sommer 2006), Jógvan í Lon Jacobsen og Randi Brodersen og har derudover haft specialevejledning.

Inge Lise Pedersen har vejledt stipendiat Gert Foget Hansen og har derudover haft specialevejledning.

Jens Normann Jørgensen har vejledt stipendiaterne: Pia Quist (afsluttet 2006), Marie Maegaard, Martha Karrebæk, Lian Malai Madsen, Lene Mølgaard Jørgensen og Janus Møller og har derudover haft specialevejledning.

Enkeltstående foredrag og eksterne kurser

Frans Gregersen har sammen med Gitte Ingerslev undervist lærere på avu i danskfagets sammenhæng og progression på kursus i Middelfart 4. januar og igen, alene, på kursus på Haraldskær 25. oktober. Han har holdt hovedforedraget på konference om danskfaget i htx i Odense 25. april. Power points fra foredragene ligger på FG's personlige hjemmeside.

Sammen med Pia Quist holdt FG foredrag på SONE-møde for sociolingvisterne i Norge i Kristiansand d. 26.-28. marts. Power point fra foredraget på FG's personlige hjemmeside.

I samarbejde mellem Politiken og KU holdt FG offentligt foredrag i serien *Mød videnskaben* i på KU d. 5. april. PP på FG's personlige hjemmeside. FG holdt på nordisk lektorkonference i Genova 11.-14. maj oplæg om nordisk sprogpolitik. Foredraget søges omarbejdet til en artikel. FG har som et led i Erasmus-programmet undervist i sociolingvistik ved et kursus på Johann Gutenberg Universitat

Mainz 26.-28. juni, i alt 8 timers forelæsning. FG underviste i almen sprogforståelse på Frederiksborg Gymnasium i Hillerød d.1.9. D. 19.9. holdt FG oplæg om Sprogpsykologi og sociolingvistik på faget Sprogpsykologi som et led i FAFOS' række af foredrag.

Tore Kristiansen underviste sproglærere i sociolingvistik (element i almen sprogforståelse) på Næstved Gymnasium og HF d. 1.11. TK holdt 2 forelæsninger om det danske sprogsamfund ved Høgskolen i Agder (Kristiansand) den 21.2. TK har holdt forelæsninger om internordisk sprogforståelse for lærere fra de nordiske lande på Schæffergården hhv. 27.3., 16.10. og 26.11. Han gav herunder en bred præsentation af DASVA (Dansk-Svensk Akkommodation) som er et af de projekter der arbejdes videre med i DGCCS-regi. TK har undervist i normproblematik og sociolingvistik ved Grønlands Universitet Ilisimatusarfik, Nuuk (30 timers intensivt kursus over tre uger i september). TK har endvidere forelæst om sprogholdninger på OB-hold ved KU 30.3.

Jens Normann Jørgensen har undervist et hold norske studerende fra Bergen på Schæffergården d. 13. februar (FUCK PANZZERNE – sproging hos senmoderne unge). D. 4.-8. december underviste JNJ på Universitetet i Tartu om moderne dansk udtale. JNJ underviste, dels sammen med Pia Quist, dels sammen med Juni Arnfast Søderberg, på efteruddannelseskursus for gymnasielærere i dansk sprog. Frans Gregersen fungerede som kursusleder for samme kursus og underviste sammen med Juni Arnfast Søderberg. JNJ underviste d. 23. august på Nærum Gymnasium om ungdomssprog. JNJ underviste sammen med Janus Møller på UC2 d. 10. oktober i ungdomssprog og sprogforandring.

Inge Lise Pedersen var medarrangør af konferencen om internordisk sprogforståelse på Schæffergården 8.-9. januar. Hun præsenterede centret på et symposium i Kungliga Gustav Adolfs Akademien i Uppsala 20.-22. januar med titlen 'Nya perspektiv inom nordisk språkhistoria'. ILP var koordinator af og oplægsholder ved en sproghistorisk workshop ved konferencen om sprog og køn i Uppsala 6.-8. oktober. Centret skal arrangere den næste conference i denne serie i samarbejde med Afdeling for dialektforskning (2008). ILP har endvidere holdt to forelæsninger om standardisering af talesprog i Skandinavien ved EUCOR Summer University Freiburg 14.-16. juni. Forelæsningserne bliver omarbejdet til en publikation i Tyskland. ILP har holdt foredrag om dialektnivellering, standardisering og sprogsamfundets og talesprogets historie mv. (Liselund, Bornholms Højskole, Ollerup, Sædding, Løgumkloster, Odense og Brønshøj). ILP deltager som medlem af Scientific Committee for ICLaVE i arbejdet med disse konferencer. I 2007 er konferencen på Cypern. I 2009 kommer den til København hvor centret og Afdeling for Dialektforskning står for arrangementet.

Janus Møller har undervist på en række kurser arrangeret af UC2 nemlig: 5 hele dage i hhv. Vejle, Silkeborg, Esbjerg, Albertslund og Høje Taastrup i forbindelse med kurser i "Sprog og Fag". Endvidere har han undervist for CVU STORK i form af et oplæg på 1 time på seminaret "Når sproget ikke kommer af sig selv". Endelig har han for CVU København og Nordsjælland undervist sammen med Jens Normann Jørgensen 1 dag på kurset Unge – Sprog og identitet. Samlet har han ved denne kursusaktivitet tjent ca. 58.000 kr. til centret, jf. regnskab.

Undervisning på danskstudiet

I efteråret 2006 har Frans Gregersen og Nicolai Pharao sammen undervist et hold danskstuderende i Sprog 1. Det samme har Jens Normann Jørgensen, som dog i samarbejde med Marta Kirilova og Nina Møller Andersen havde to hold. Torben Juel Jensen underviste i Sprog 3 og stod samtidig både i foråret 2006 og i efteråret 2006 for afholdelse af normprøverne på studiet og instruktionen af både lærere og studerende i forbindelse hermed.

Centrets medarbejdere har i samarbejde med Jann Scheuer og Pia Quist fra Afdeling for Dialektforskning udviklet to kurser til dansk OB: Det danske sprogsamfund 1900-2000 og Sproglig variation og forandring. Det første kursus bestod af en forelæsning på engelsk efterfulgt af to timers undervisning

på dansk. Kurset fulgte vedlagte program (bilag 4 og 5). Som man kan se, trak Inge Lise Pedersen det største læs her. Det andet kursus Sproglig variation og forandring havde Pia Quist som koordinator og fulgte vedlagte program (bilag 6).

Det var meningen at denne struktur skulle fange både udenlandske gæstestuderende som ikke kunne dansk (de engelske forelæsninger), og danskstuderende som ønskede at følge et helt studiemønster i sociolingvistik. Begge kurser førte til eksaminer, men det samlede resultat viste at kun få havde fulgt hele studiemønstret. Der blev i alt aflagt 17 eksaminer (skriftligt og mundtligt) i de to OB-emner.

Oppositioner og bedømmelsesudvalg

Frans Gregersen var d. 19.-20. oktober første officielle opponenter ved Reidunn Hernes' doktordisputats ved Bergens Universitet. Inge Lise Pedersen var d. 22.-23. september første officielle opponenter ved Randi Solheims doktordisputats i Trondheim. Inge Lise Pedersen var formand for bedømmelsesudvalg for Pia Quists ph.d.-afhandling. Inge Lise Pedersen var formand for bedømmelsesudvalg vedr. stilling som adjunkt i dansk talesprog og har bedømt ansøgerne til en stilling ved Svenska Litteratursällskapet i Finland.

Rådgivning og deltagelse i offentlig debat

Frans Gregersen har været det ene af to udefrakommende medlemmer af en gruppe under Norges Forskningsråd som havde til opgave at udarbejde opfølgningen til den evaluering af norskfagets forskning som var blevet gennemført i 2005. Gruppen afgav sin samlede rapport til Norges Forskningsråd ved årsskiftet 2006-07. Rapporten forventes offentliggjort i løbet af foråret 2007.

FG har som medlem af Sprognævnet, udpeget af Undervisningsministeriet, deltaget i Sprognævnets arbejde. Han har endvidere efter opfordring fra fagkonsulent Ulrik Herskind sammen med Jørn Lund udarbejdet kursusforslag for kursusudviklere inden for faget dansk i det ny gymnasium og fået en bevilling hertil på 100.000 kr. Endelig har FG på opdrag fra Torben Christoffersen, Undervisningsministeriet, evalueret de skriftlige opgaver i hf dansk til studentereksamen. FG har i 2006 været formand for Videnskabernes Selskabs forskningspolitiske udvalg.

Gæster

I studiekredssammenhæng: Leif Lørring og Hans Thor Andersen som begge fortalte om kulturgeografi.

Ellers: Elizabeth Closs Traugott, Stanford (foredrag, se sidste årsberetning), Paul Foulkes, University of York (foredrag 29. september), Jane Stuart Smith, Glasgow University (foredrag i forbindelse med OB-undervisning 3. oktober), Ben Rampton, Kings College, London (se nedenfor).

Faglige højdepunkter

Mødet med det internationale råd og dets konsekvenser

I projektets liv er alt orienteret efter mødet med det internationale råd (*International Council*, herefter IC). I 2006 var mødet placeret 29.5.-31.5. Programmet er vedlagt som bilag 7. Det fremgår af programmet at mødet ikke alene var en begivenhed som havde interesse og relevans for centrets medarbejdere. Der var levende interesse for det åbne møde, og ca. 60 mennesker fulgte uhyre perspektivrige oplæg fra Ruqaiya Hasan, Paul Kerswill, Helge Sandøy og Dennis Preston. Til Michael Hallidays foredrag samme dag var det store lokale i bygning 22 på KUA fyldt idet foredraget fungerede som semesterafslutning for danskfaget. I tilslutning til IC-mødet var der i dagene efter arrangeret dels åbne forelæsninger, dels master classes for stipendiater på Forskerskole ØST. Disse master classes blev særskilt honoreret af forskerskolen, og det er vigtigt for mig at understrege at IC's medlemmer ellers ikke får honorar for deres indsats.

For at IC's medlemmer skulle have noget fagligt fra projektet at forholde sig til, udarbejdedes en ræk-

ke *IC papers* som dels samlet skulle give en oversigt over projektets indhold, dels hver for sig skulle give mulighed for at blive til en artikel i et internationalt (eller i hvert fald engelsksproget) tidsskrift eller et abstract til brug for en senere kongresdeltagelse.

De papers som blev udarbejdet til brug for IC-mødet 2006, var:

Årsberetning 2005 på engelsk: Annual report (FG)

Oversigt over projekter og data: Table of Projects

Teknisk rapport om optagelser og udstyr: Gert Foget Hansen and Nicolai Pharao: Microphones and Measurements (denne rapport har siden dannet basis for Nicolai Pharao og Gert Foget Hansens paper ved NWAV 35 i Ohio, se ovf.)

Rapport om stilanalysen: Dorte Greisgaard Larsen, Janus Møller, Minna Olesen og Frans Gregersen: On style and how to get it

Rapport om den fonetiske analyse: Nicolai Pharao: On the phonetic analysis

Rapport om den grammatiske analyse: Torben Juel Jensen: Grammatical variables in the LANCHART project

Rapport om sprogholdningsundersøgelserne: Tore Kristiansen and Malene Monka: Language Ideology in Danish Adolescents: Two value systems at two levels of consciousness

Rapport om historieprojektet: Frans Gregersen and Inge Lise Pedersen: An Outline of the Danish Speech Community

Forløbet havde været planlagt således at papirerne lå færdige en måned før udsendelsen. Det blev faktisk tilfældet, så IC havde en måned til at forberede sig i, og det var meget tilfredsstillende. Til gengæld havde der ikke før afsendelse været meget tid til at projektgruppen selv kunne evaluere rapporter og rette dem igennem.

Sammenfatningen af reaktionerne fra IC både på møderne og ved middagene er følgende: Der var generel tilfredshed med projektet, og man var meget imponeret af hvor langt vi var nået på dette tidlige tidspunkt. Der var til gengæld skepsis over for stilanalysen i den form den havde fået, og IC anbefalede generelt at projektet udnyttede den styrke det er at have både sprogholdningsforskere, fonetikere, grammatikere og stilanalytikere i samme projekt, mere – og mere strategisk. Det førte i projektet til selvransagelse og til følgende beslutninger:

Stilanalysen i den form den havde i præsentationen for IC, blev forladt til fordel for en mere bredspektret analyse kaldet iiv-analysen. Meningen med den nye analyseform er at opsøge alle de parametre der kan tænkes at føre til (og/eller i andre undersøgelser kan vises at have ført til) intra-individuel variation, dvs. en signifikant forskel i brug af sproglige varianter, enten inden for samme interview eller mellem to interview med samme person. Samtidig blev det besluttet at løse det problem som stilanalysen skulle løse med at skabe sammenlignelige passager i de temmelig heterogene materialer (som naturnødvendigt findes i et projekt der bygger videre på flere gamle undersøgelser der har anvendt forskellige indsamlingsmetoder), på en anden måde end ved hjælp af en stilanalyse. Projektet etablerede et mindre korpus der var sammensat således at spredningen i materialet var dækket ind, og således at der var mulighed for at sammenligne samme persons sprog i forskellige interview fra forskellige tidspunkter og i forskellige situationer (enkelt-interview over for gruppesamtale). Dette mindre, såkaldt eksplorative, korpus bliver gennemanalyseret på kryds og tværs, nemlig iiv-analyseret, fonetisk variantsat fra start til slut og analyseret grammatisk både i henseende til generiske pronominer (man vs. du) og ordstillingen i underordnede ytringer (hovedsætningsordstilling eller bisætningsordstilling). Når analyserne er helt færdige, kan det så lade sig gøre på rent empirisk basis at finde frem til hvilke passager, sådan som disse kan karakteriseres ved hjælp af iiv-analysen, der adskiller sig fonetisk, grammatisk eller i begge henseender. På basis af denne empiri kan det således lade sig gøre at udvælge de passager der skal analyseres fonetisk. Mht. grammatisk analyse gør der sig det forhold gældende at der som regel ikke vil være mulighed for at vælge mindre passager end hele interview hvis man skal have nok forekomster.

Som en konsekvens af anbefalingen fra IC om bedre integration har centret påtaget sig at arrangere en workshop på International Congress of Language Variation in Europe (ICLaVE på Cypern 2007) om 'integration of levels'. Workshopen, som har fem bidrag fra centret og to fra kolleger fra henholdsvis Nederlandene og England, er blevet accepteret og vil finde sted i juni 2007. Et paper fra centret med udgangspunkt i iiv-analysen vil endvidere indgå i den workshop som Pia Quist arrangerer på samme ICLaVE.

Ben Ramptons udnævnelse til æresdoktor

I 2005 blev den fremtrædende amerikanske sociolingvist Penelope Eckert fra Stanford udnævnt til æresdoktor ved det humanistiske fakultet Københavns Universitet. Indstillingen skyldtes Jann Scheuer og Pia Quist, nogle af centrets nærmeste samarbejdspartnere, og Penelope Eckert besøgte da også centret i forbindelse med festlighederne i november 2005. Igen i 2006 lykkedes det at få en fremtrædende sociolingvist udnævnt som æresdoktor idet professor Ben Rampton fra King's College i London fik tildelt æresdoktorgraden ved en højtidelighed i forbindelse med Københavns Universitets årsfest 16.11. Indstillingen var forfattet af Jens Normann Jørgensen og Frans Gregersen, og Jens Normann Jørgensen promoverede Ben Rampton.

I forbindelse med besøget arrangerede centret en master class som for de forholdsvis få deltagere var en væsentlig begivenhed. Ben Rampton forelæste endvidere på det humanistiske fakultet fredag d. 17.11. om sine klasseværelsesanalyser. Efterfølgende er der underskrevet en samarbejdsaf-tale inden for Erasmus-rammerne mellem centret, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab og King's College.

BILAG

BILAG 1

Studiekredse på Sprogforandringscentret i foråret 2006:

Programmet dækker i alt 16 fredage, begyndende fredag d. 3. februar og sluttende fredag d. 9. juni.

Studiekreds om

Urbanitet og mobilitet (6 fredage 9-11)

Pia Quist og Frans Gregersen

1. INTRO til emnet (fredag d. 3.2., kl. 9-11)

Doreen Massey: A Global Sense of Place

Manuel Castells: The Culture of Cities in the Information Age + Conclusion: Urban Sociology in the Twenty-first Century (kopi fra *The Castells Reader* (BIBL))

2. København: (fredag d. 10.3., kl. 14-16)

Lektor i kulturgeografi Hans Thor Andersen, KU, præsenterer sin disputats om København: Storbyens ændrede socialgeografi: Storkøbenhavn i et nordvesteuropæisk perspektiv, C.A. Reitzel 2005, Kultur-geografiske skrifter 15

3. Mobilitet og globalisering: (fredag d. 17.3., kl. 9-11)

- Zygmunt Bauman

4. Mobilitet og sociolingvistik + danskernes mobilitet (fredag d. 21.4., kl. 9-11)

J.R. Chambers: Dynamics of Dialect Convergence, *Journal of Sociolinguistics* vol.6, no.1, February 2002:117-130

Vandringer til og fra Danmark og internt i Danmark (Frans og Inge Lise byggende på Hans Chr. Johansen: Danish Population History)

5. Vi vil til denne gang invitere kulturgeografen rektor Leif Lørring (Danmarks Biblioteksskole) til at give et oplæg (besøg) (fredag d. 5.5., kl. 9-11)

Studiekreds om

Grammatik og sprogforandring (4 gange: 9-12):

Torben Juel Jensen og Frans Gregersen

Grammatiske og semantiske variables status i sociolingvistiske undersøgelser.

17.2, kl. 9-12

Litteratur:

Lesley Milroy & Matthew Gordon (2003): *Beyond Phonology: Analyzing and interpreting Higher Level Variation. I: Sociolinguistics – Method and Interpretation*. Malden: Blackwell Publishing.

Ruqaiya Hasan (1989): Semantic Variation and Sociolinguistics. I: *Australian Journal of Linguistics* 9:221-275.

Tværdialektal konvergens og divergens på det grammatiske niveau.

24.2, kl. 9-12

Litteratur:

Leonie Cornips (2005): Convergence and divergence in grammar. I: Auer, Peter; Frans Hinskens &

Paul Kerswill (red.): *Dialect Change*. Cambridge: Cambridge University Press.
Cheshire, Kerswill & Williams (2005): Phonology, grammar and discourse in dialect convergence. I: Auer, Peter; Frans Hinskens & Paul Kerswill (red.): *Dialect Change*. Cambridge: Cambridge University Press.

Grammatik og sprogkontakt.

28.4, kl. 9-12

Litteratur:

Sarah G. Thomason (2001): kap.4: Contact-induced Language Change: Results og kapitel 6: Contact-induced Language Change: Mechanisms. I: *Language Contact. An Introduction*. Edinburgh University Press.

William Crofts sprogforandringsteori (Teorien om ytringsbaseret selektion).

9.6, kl. 9-12

Litteratur:

William Croft (2000): Kapitel 2 og 3 i *Explaining Language Change*. Harlow: Longman.

Studiekreds om

Stil

Dorte Greisgaard Larsen, Janus Møller og Frans Gregersen

2 gange 9-12:

1. 10.2, kl. 13-16

Stilgruppen præsenterer kodningsmanual og et oplæg til afgrænsning af STIL 1, STIL 2 og evt. STIL 3 (hvis ikke den defineres som residualen)

2. 7.4, kl. 9-12

Stilgruppen forelægger udkast til artikel om 'Style and how to get (at) it'

Studiekreds om FONETIK og SPROGFORANDRING

Nicolai Pharao og Inge Lise Pedersen

3 gange (9-12):

24.3, kl. 9-12

Brink og Lund: Introduktion til Brink og Lund: *Dansk Rigsmål 1975* og bidraget til fonetik kongressen 1979 samt (uddrag fra): Udtaleforskelle i dansk

Hans Basbøll: Uddrag fra *The Phonology of Danish 2005* (hovedsagelig kapitel 2)

31.3, kl. 9-12

Paul Boersma kapitel 17 i *Functional Phonology* og John Ohala *The listener as a source of sound change* fra Parasession on language and behavior, Chicago Linguistic Society, 1981

19.5, kl. 9-12

Felicity Cox *Vowel Change in Australian English* i *Phonetica* vol 56 no 1-2 (1999)

Studiekreds om

SPROGHOLDNINGER og SPROGFORANDRING:

1 gang (9-12):

3.3. kl. 9-12

Præsentation af særnummer af *Acta Linguistica Hafniensia* om *Subjective Factors in Language Change* v. hovedredaktøren Tore Kristiansen; diskussion af Tores og Marie Maegaards artikler i samme

BILAG 2

Møder i Den socioligvistiske studiekreds 2006

Christoph Hare Svenstrup: Hvorfor er vestjyden en bonderøv og københavneren en *smartass*? - et sprogholdningsstudie på tre niveauer i Holstebro
(12.12.06)

Petra Bodén:
Skånsk prosodi
(28.11.06)

Ben Rampton:
Institutional aspects of interdisciplinarity in sociolinguistics: A UK case-study
(14.11.06)

John Shaun Nolan: (BA, MA, PhD) shaun.nolan@ul.ie
French Language Policy and the Multilingual Challenge, from Maastricht to an Enlarged Europe: A study of developments from 1992 to 2004 with particular reference to the case of Gallo
(31.10.06)

Gitte Gravengaard og Pia Quist
Relancering af dialekt.dk
(10.10.06)

Crispin Thurlow
Fabricating privilege: Super-elite mobility and the 'language' of exclusivity
(27.09.06)

Ellen Bijvoet (ellen.bijvoet@biling.su.se) & Kari Fraurud (kari.fraurud@biling.su.se)
Centre for Research on Bilingualism, Stockholm University

Language attitudes and sociolinguistic awareness in multilingual Stockholm: An experimental approach to new language varieties
(23.05.06)

Sarah Verdoia

Skånskans ljudvariationen i Helsingborg: en sociolingvistisk perspektiv

(04.04.06)

Tore Kristiansen, Inge Lise Pedersen, Jann Scheuer, Pia Quist

Diskussion: Skal sociolingvistikken fastholde en variationslingvistisk underafdeling, og hvor går i så fald dens grænser?

(21.03.06)

Andreas Woetmann Christoffersen

Samfunn, Identitet og Sprogbrug

(07.02.06)

BILAG 3

Studiekreds om inferentiel statistik, efterår 2006

Møderne afholdes i DGCSS' fælleslokale kl. 9.00 – 11.00

1. Generel introduktion (fredag 25. august)

Bayley, Robert (2004): "The Quantitative Paradigm". I: Chambers et al. (red.): *The Handbook of Language Variation and Change*.

Oakes, Michael P. (1998): *Statistics for Corpus Linguistics*, kap. 1 (s. 1-11)

2. Varbrul (multivariabel-analyse) (fredag d. 22. september)

Cedergren, Henrietta & David Sankoff (1974): "Variable rules: performance as statistical reflection of competence". I: *Language* 50.

Young, Richard & Brian Yandell (1999): "Top-down versus bottom-up analyses of interlanguage data: A reply to Saito". I: *Studies in second language acquisition* 21.

3. Log-lineær analyse og logistisk regression (fredag d. 17. november)

Rietveld, Toni & Roeland van Hout (1993): *Statistical Techniques for the Study of Language and Language Behaviour*, kap. 8 & 9.

4. Cluster-analyse (fredag d. 15. december)

Woods, Anthony et al. (1986): *Statistics in language studies*, kap. 14.

5. Faktoranalyse og principal component analysis (fredag d. 13. januar)

Rietveld, Toni & Roeland van Hout (1993): *Statistical Techniques for the Study of Language and Language Behaviour*, kap. 7.

BILAG 4

Kursusplan for de engelske forelæsninger, OB-emne på Dansk, 2006, II

Outline of a history of the Danish Speech Community 1900-2000

Udgave: Lektionsplanen Efterår 2006

Kursusnavn: Outline of a history of the Danish Speech Community 1900-2000

Skemaoplysninger: 12 lectures in English, Tuesday 14-15

Indhold:

1. (5/9)
Historical background (Inge Lise Pedersen)
2. (12/9)
Introductory survey of demographic and socio-political developments (Frans Gregersen)
3. (19/9)
The Sociolinguistic situation around 1900 1: Local dialects in the countryside and dialect levelling in the rural towns. (Inge Lise Pedersen)
4. (26/9)
The Sociolinguistic situation around 1900 2: Socially differentiated standard language in towns. (Jens Normann Jørgensen)
5. (3/10)
The implementation of the Nation State. Towards uniformity of the school. (Tore Kristiansen)
6. (10/10)
The role of the media. Focussed standard language with strong media support (Stig Hjarvard)
7. (24/10)
The Sociolinguistic situation around 1950 1: Horizontal and vertical convergence (Inge Lise Pedersen)
8. (31/10)
The Sociolinguistic situation around 1950 2: Influence from the Welfare State on spoken Danish? (Inge Lise Pedersen)
9. (7/11)
Language and identity: Speech attitudes and the role of the institutions (Tore Kristiansen)
10. (14/11)
Life modes, life styles, life histories, communities of practice (Pia Quist)
11. (21/11)
Sociolinguistic situation around 2000 1: Strong standard language and small regional differences. (Inge Lise Pedersen)
12. (28/11)
Sociolinguistic situation around 2000 2: The linguistic situation in the metropolis (Jens Normann Jørgensen)

Main reference text: Normann Jørgensen and Kristiansen (eds.): *International Journal of the Sociology of Language* 159 supplemented with relevant excerpts from: Denmark, a selection of articles from the Danish National Encyclopedia (available from the net: <http://www.um.dk/publikationer/um/english/denmark/index.asp>.) The course is on the one hand an independent course for interested students who do not know Danish. On the other, it is the first (introductory) part of the Danish course on the same theme which will follow immediately.

Undervisningsprog: Kun engelsk/Only English

BILAG 5

Kursusplan for resten af kurset om det danske sprogsamfund 1900-2000, OB-emne på Dansk, 2006, II
Det danske sprogsamfund i 1900-tallet. Fra nationalisering til internationalisering
Tirsdage 14-16

Historie og sociologi

1. (5/9) Kort historisk oversigt over udviklingen ca. 1849-1901 (Inge Lise)

Litteratur: Palle O. Christiansen: Bøndernes Borgerliggørelse? Sociale forandringer og symbolsk markering 1860-1910 i: Palle O. Christiansen: *Landsbyliv. Afhandlinger om livsstil og sociale relationer i landbosamfundet fra 1700-tallet til i dag*: 83-154. København: Landbohistorisk Selskab. 2004. ISBN 87 – 7526 – 187 – 1. (revideret version af Peasant Adaptation to Bourgeois Culture? *Ethnologica Scandinavica* 1978).

Peter Skautrup: *Det danske Sprogs Historie* (DSH), Bd. III: 213-230, 245-250. København: DSL og Gyldendal. 1944-68.

2. (12/9) Demografi: urbanisering, mobilitet og immigration (Frans)

Politisk-social struktur: fra bondesamfund med Venstre som regerende parti til socialliberalt og socialdemokratisk lønarbejdersamfund med socialreformer og velfærdssamfund til informationsamfund præget af nyliberalisme. Diskussion af sprogsamfund.

Litteratur: Peter Skautrup: *Det danske Sprogs Historie* (DSH), Bd. IV:37-67, 93-97 og 143-164. København:DSL og Gyldendal.1944-68.

3. (19/9) Sociolingvistiske forhold omkring 1900:2 (Inge Lise)

Sprogsociologiske forhold på landet og i stationsbyerne.

Litteratur: Sidsel Eriksen: *Stationsbyens Samfund. Folk og foreninger i Grindsted 1880-1940*:375-383. Grindsted: Overgaard Bøger.1996. ISBN 87 – 985574 – 1 – 6.

Margit Baad Pedersen: *Stationsbyliv. Karise 1880-1940*: 158-179. København:Selskab for Stationsbyforskning. 1987. ISBN 87 – 89104 – 01 – 3.

Sjællandsk tekst og vestjysk tekst

Knud. B. Jensen 1927 Sjællandske Dialektforskelle. *Danske Folkemål* 1:33-41.

Peter Skautrup 1921 Om Folke- og Sprogblending i et vestjysk Sogn. *Danske Studier*: 97-111 (Genoptrykt i: Peter Skautrup 1976 *Dansk Sprog og kultur. Udvalgte afhandlinger og artikler 1921-1971*. København:Gyldendal ISBN 87 – 01 – 40711 - 2).

4. (26/9) Sociolingvistiske forhold omkring 1900:1 (Jens Normann)

Socialt opdelt samfund med fokuseret standardsprog. Sprogprøver på høj- og lavkøbenhavnsk

Lars Brink & Jørn Lund: Udtaleforskelle i Danmark, 56-78. København: Gjellerup 1974

Lars Brink & Jørn Lund: Dansk Rigsmål 2, 755-780. København: Gyldendal 1975

Nationalstatens sejr

5. (3/10) Ændringer i socialisering (skolen ensrettes, mere boglig uddannelse, familiestruktur,

institutionalisering af småbørnssocialisationen) (Tore)
artikler: Tore Kristiansen *Udtalenormering i skolen* (1990)

6. (10/10) Mediernes rolle (Nicolai)

Danmarks Radio som formidler af standardsprog. Gennemgang af sprogprøve. Det moderne københavnske breder sig i radio og fjernsyn. Gennemgang af sprogprøve.

Ib Poulsen: Stemmen som udtryksmiddel i radioen, i: *E som Erik, H som 70*, Hans Reitzels Forlag (2001), s. 266-276, bogen i alt 472 sider, ISBN 87-412-2531-7

Peter Zinckernagel: DR Dialekt, i: *Dialekter – sidste udkald?* Modersmålselskabets årbog 2002, C.A. Reitzels Forlag (2002), s. 95-100, bogen i alt 196 sider, ISBN 87-7876-312-6

Jørn Lund: Danmarks Radio, i: *Dansk Identitetshistorie bd. 4*, C.A. Reitzels Forlag (1992), s. 472-475, bogen i alt 589 sider, ISBN 87-7421-766-6

DR i offensiv for sproget, publikation fra nettet, forfatter ikke angivet.

7. (24/10) Sociolingvistiske forhold omkring 1950:1 (Inge Lise)

Dialektkonvergens og regionalsprog. Gennemgang af sprogprøver.

Litteratur: Inger Ejskjær: Regionalsprog og lokalt vestjysk regionaldansk. *Dialektstudier* [1]:7-50. 1964-65.

Kjeld Kristensen: Variationen i vestjysk stationsbymål. En kvantitativ sociolingvistisk dialektundersøgelse i Vinderup, Ringkøbing Amt. *Dialektstudier* 4,1: 29-109. 1977. ISBN 87 – 500 – 1714 – 4.

8. (31/10) Sociolingvistiske forhold omkring 1950: 2 (Inge Lise)

Mod mindre sociale forskelle i standardsproget? Gennemgang af sprogprøver.

Litteratur: Jørn Lund: Omformning, udvikling – afvikling? Det danske sprogsamfund i sociolingvistisk fugleperspektiv, i *Standardspråk og Dialekt. Seminarer i Oslo 1991 og 1992:29-40*. Bergens Riksmålsforening og Det Norske Akademi for Sprog og Litteratur. 1993. ISBN 82 – 7128 – 151 – 8.

Lars Brink og Jørn Lund: *Dansk Rigsmål 1-2: 743-773*. København:Gyldendal. 1975. ISBN 87 – 01 – 41681 – 2.

Subjektive faktorer

9. (7/11) Sprog og identitet, sprogholdninger og institutionernes rolle som formidler af disse (Tore)

artikler: Tore Kristiansen (2003) The youth and the gatekeepers

Tore Kristiansen (2000) Normering og holdninger

10. (14/11) Livsformer, livsstile, livshistorier, fra sociale klasser til praksisfællesskaber (Pia)
artikler:

Inge Lise Pedersen Livsformer og sprogformer i forandringens tegn (1998)

Anna Gunnarsdotter Grönberg Livsstil (2004)

og derudover teksterne til samme dato i det engelske kompendium, dvs.:

Inge Lise Pedersen: *Linguistic Variation and Composite Life Modes*, i: The Sociolinguistics of Urbanization (1994)

Penelope Eckert & Sally McConnell-Ginet *Where Language, Gender, and Power all Live*, i: Lan-

guage and Gender (1998)

Pierre Bordieu: The Economy of Linguistic Exchanges fra Social Science Information (1977)

11. (21/11) Sociolingvistiske forhold omkring 2000: 1 (Inge Lise)

Et stærkt (men mindre fokuseret?) standardsprog; sprogprøver på moderne/mere traditionelt? standardsprog og Odder 2006

Litteratur: Tore Kristiansen: The notion of Standard Language in late modernity: introducing three studies of young Danes' perceptions and evaluations of standardness in language. *Language Awareness* 10/1: 1-7. 2001. ISSN 0965 – 8416.

Johs. Nørregaard Frandsen: Da landbolivet blev en by i provinsen. *Folk og Kultur*:33-59. 1991. ISSN 0105 – 1024.

Bent Jul Nielsen: Talesprogsvariationen i Århus – en sociolingvistisk redegørelse og en sammenligning med sproget i Odder. *Danske Folkemål* 40:51-78. 1998. ISBN 87 – 7876 – 101 – 8.

12. (28/11) Sociolingvistiske forhold omkring 2000: 2 (Jens Normann)

De flersprogede byer. Gennemgang af sprogprøver.

J. N. Jørgensen: Sociolingvistikken og *Native Speaker* i Skandinavien. In: Petter Dyndahl & Lars Anders Kulbrandstad (red): High fidelity eller rein jalla? Purisme som problem i kultur, språk og estetikk, 33-52. Vallset: Oplandske Bokforlag.

Pia Quist: Sproglig kreativitet i flersprogede ungdomsmiljøer. In: Anna-Britta Stenström, Ulla-Britt Kotsinas & Eli-Marie Drange (red): Ungdommers språkmøter, 157-168. København: Nord 2000.

Mette Vedsgaard Christensen: Arabiske ord i dansk hos unge i multietniske områder i Århus. In: C. B. Dabelsteen & J. S. Arnfast (red): Taler de dansk? Aktuel forskning i dansk som andetsprog. Københavnstudier i tosprogethed bind 37, 33-52. København 2004.

Empiriske sprogforandringsstudier

13. (5/12) Empiriske sprogforandringsstudier (flere undervisere)

14. (12/12) Opsamling og afsluttende diskussion (alle)

BILAG 6

Kursusplan for kurset i Sproglig variation og forandring, OB-emne på Dansk, 2006, II

Sproglig variation og forandring Torsdage 9-12

Sproglig variation og sociolingvistik

1. (7/9) Introduktion til sociolingvistik: det sociolingvistiske domæne, variation og kategoricitet, begrebet *speech community*, sprog og magt (Frans Gregersen, Pia Quist & Jann Scheuer)
2. (14/9) Køns- og aldersrelateret variation (Inge Lise Pedersen & Jann Scheuer)
3. (21/9) Variation relateret til socialklasser og netværk (Frans Gregersen, Inge Lise Pedersen & Jann Scheuer)
4. (28/9) Sproglig variation som performans: identitetskonstruktion, stilistiske praksisser og praksisfællesskaber (Jens Normann Jørgensen & Pia Quist)

Metode

5. (5/10) Undersøgellesdesign: formulering af forskningsspørgsmål, udvælgelse af talere, diskussion af begrebet repræsentativitet (Tore Kristiansen)
6. (12/10) Dataindsamling: valg af indsamlingsmetode (spørgeskema, sociolingvistisk interview, deltagerobservation mv.) og dataformat (lyd/video-optagelse, transskriptionspraksis mv.) (Janus Møller & Torben Juel Jensen)
7. (26/10) Analyse: kvantitativ vs. kvalitativ analyse, identifikation og udvælgelse af sociolingvistiske variable, mål for variation og afhængighed (Janus Møller & Jann Scheuer)

Sprogforandring

8. (2/11) Sproginterne forklaringer: sproginterne processer og motivationer (junggrammatik og strukturalisme) (Frans Gregersen & Torben Juel Jensen) OBS problem fordi det er uge 44
9. (9/11) Sprogkontakt: Flersprogethed i individer og samfund, kontaktinducerede sprogforandringer og kontaktsprog (Janus Møller & Jens Normann Jørgensen)
10. (16/11) Funktionelle forklaringer: funktionelle motivationer (isomorfisme, økonomi, ekspresionalitet, metaforiske og metonymiske kognitive processer), form-funktion-reanalyser, grammatikalisering (Nicolai Pharao & Torben Juel Jensen)
11. (23/11) Samfundsmæssige forklaringer: demografi, sociale strukturer, institutioner (Frans Gregersen & Inge Lise Pedersen)
12. (30/11) Socialpsykologiske forklaringer: sprogholdninger, standardisering, livsstil (Jens Normann Jørgensen & Tore Kristiansen)
13. (7/12) Empiriske sprogforandringsstudier – studenterprojekter (flere undervisere)
14. (14/12) Opsamling og videnskabsteoretisk diskussion (Alle)

BILAG 7

Brev til Det Internationale Råds medlemmer og program for mødet med Det Internationale Råd

Dear members of the LANCHART Centre International Council (IC)

Enclosed you will find the papers for the first meeting of the council 29th of May through 31st of May. The purpose of this message is to set out the programme for the meeting. At the end of this message there is a list of the papers, in the order of the programme.

There is a special programme for Thursday 1st of June and Friday 2nd of June detailing the master classes organized in connection with the IC meeting by the GRADEAST graduate school of linguistic sciences, but this is relevant only for those of you who stay on and thus will be sent directly to the masters.

The participants of the IC meeting are (in alphabetical order by surname):

Peter Auer
Nikolas Coupland (not 31st)
MAK Halliday
Ruqaiya Hasan
Paul Kerswill
Dennis Preston
Helge Sandøy
Mats Thelander

The participants from the centre are (in alphabetical order by surname):

The core group:

Frans Gregersen
Torben Juel Jensen
Jens Normann Jørgensen
Anne Sofie Kilian
Bo Kristensen
Tore Kristiansen
Dorte Greisgaard Larsen
Malene Monka
Janus Møller
Minna Olesen
Inge Lise Pedersen
Nicolai Pharao

The affiliated researchers:

Christina Fogtmann
Gert Foget Hansen
Marie Maegaard
Pia Quist
Jann Scheuer

PROGRAMME

Monday 29th of May

is devoted to the discussion of what we have achieved in this first year and is based on the papers enclosed. It will take place at the centre, 136 Njalsgade, Building 27, floor 5, please ring the bell in the elevator and we will beam you up.

The programme for the day is as follows:

10.00-10.10

Welcoming remarks and

Presentation of the *Year's report from the centre to the Danish National Research Foundation*
(Frans)

10.10-10.20

Questions and comments

10.20-10.30

Presentation of the technical report on *Recording and Equipment* (Nicolai and Gert)

10.30-10.40

Questions and comments

10.40-11.00

Presentation of the report on *Style* (Dorte, Minna, Janus, Frans)

11.00-11.30

Questions and comments

11.30-11.45: BREAK

11.45-12.05

Presentation of the report on *Language Attitudes Research* (Tore, Malene)

12.05-12.35

Questions and comments

12.35-13.35: LUNCH

13.35-13.55

Presentation of the report on *Sociophonetics* (Nicolai, Inge Lise)

13.55-14.25

Questions and comments

14.25-14.45

Presentation of the report on *Grammatical analysis* (Torben)

14.45-15.05

Questions and comments

15.05-15.30: BREAK

15.30-15.50

Presentation of the report on *Historical processes* (Inge Lise, Frans)

15.50-16.20

Questions and comments

16.20-16.30: BREAK

16.30-17.30

Summing up, general remarks on the project so far

19.00: Dinner at the restaurant Upalis, Store Strandstræde

Tuesday 30th of May: General themes

This day is open to the general public and will take place in room 27.0.09 except for the final lecture by MAK Halliday which will take place in room 22.0.11

Programme for the day:

10.00-10.30

Ruqaiya Hasan on Semantic variation, semantic change: some questions

10.30-12.00

General discussion on methods and goals in the study of semantic variation and change

12.00-13.00: LUNCH AT THE CANTEEN

13.00-13.30

Paul Kerswill on possible relationships between variables at different linguistic levels, phonetics, morphology, syntax

13.30-13.45

Supplementary remarks on possible relationships by Helge Sandøy

13.50-14.30

General discussion

14.30-15.00

Dennis Preston: Suggestions from (and confessions of) a folk linguist: How to use and get data

15.00-15.30

General discussion

15.30-16.00: BREAK IN WHICH WE MOVE TO THE AUDITORIUM WHERE MAK HALLIDAY IS GOING TO LECTURE: 22.0.11

16.00-16.50

MAK Halliday lectures on

Systemic Functional Linguistics and the Teaching of the Mother Tongue

The lecture functions as closure of the semester for the students of Danish at the University of Copenhagen and as such takes part in the series of so-called Blue Tuesday lectures. After the lecture the LANCHART Centre will host a reception at the premises in building 27, floor 5.

19.30 Dinner at the restaurant Søren K, The Royal Library

Wednesday 31st of May

is devoted to a look ahead at the next year's work. It is strictly for the Centre personnel and affiliated researchers and will take place at the centre.

Programme for the day:

10.00-10.20

Introduction. What is on the agenda for the next year in broad terms? (Frans)

10.20-10.40

Næstved II, replication of the Normann Jørgensen and Kristensen study (Minna, Jens)

10.40-11.10

Questions and comments

11.10-11.30

Vinderup II, replication of the Kristensen study (Malene)

11.30-12.00

Questions and comments

11.30-12.00

DASVA replication and Vissenbjerg II (Tore, Frans, Inge Lise, Jens)

12.00-12.30

Questions and comments

12.30-13.30: LUNCH AT THE CANTEEN

13.30-14.00

Køge II, replication of the Køge longitudinal study (Jens, Janus)

14.00-14.30

Questions and comments

14.30-15.00

General discussion of a publication strategy for the LANCHART Centre introduced by Peter Auer

15.00-16.00

General discussion of future possibilities and aims followed by closing of the IC meeting

19.00: FAREWELL DINNER AT FRANS GREGERSEN'S AND KAREN LINDEGAARD'S GAMMEL KONGEVEJ 142,2. FLOOR, FREDERIKSBERG

BILAG 8

Publikationer

Originalartikler

Frans Gregersen (2005): Henning Spang-Hanssen 20.1.1920 - 23.10.2002, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab: *Oversigt over Selskabets Virksomhed 2003-2004*, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, København 2005, s.297-315. (afleveret juli 2004).

Frans Gregersen (2005): Fra leverpostej til frugtsalat: Tanker om sprog og nationalisme, *Hvad er så danskhed?* 11 essays om danskhed i sprog, litteratur og medier. Redigeret af Torben Fledelius Kanp, Morten Nielsen og Jacob Pindstrup, s.144-161, (aflev. november 2004), udk. september 2005, Hovedland ISBN 87 7739 7673.

Frans Gregersen (2005): Reconstruction. Paper given on the occasion of the reception of the Sarton Medal, Ghent 15th of April 2005, *Sartoniana* 18, Ghent 2005.

Frans Gregersen (2005): Sprogets magt og videnskaben om den, Nils Bredsdorff og Niels Finn Christiansen (red.): *Det kritiske blik*. I anledning af dr. phil. Morten Things fødselsdag, s.164-183, Tiderne Skifter, oktober 2005, ISBN87-7973162-7.

Frans Gregersen (2005): Mellem sociolingvistisk determinisme og voluntarisme, Alhaug, Mørck, Pedersen (red.): *Mot rikare mål å trå. Festskrift til Tove Bull*. s. 229-240, Novus forlag, Oslo, ISBN 10: 82-7099-422-7; ISBN 13: 978-82-7099-422-9.

Frans Gregersen (2005): Hvorfor ikke ændre dansk retskrivning, *mål+mæle* 3/4, 28. årg. december 2005, særnummer tilegnet Jørn Lund, s. 20-22.

Frans Gregersen (2006): Pygmalion og Den Danske Ordbog, Duncker (red.): *Studier i Nordisk* 2004-05, Selskab for Nordisk Filologi. Foredrag og årsberetning, Københavns Universitet, Det humanistiske Fakultet 2006, s. 7-16; ISBN: 87-89641-11-6. **Åben PR**

Frans Gregersen (2006): Strukturalismen i vore hjerter eller: I virkeligheden er vi jo alle en slags strukturalister, Christensen, Fogtmann m.fl. (red.): *NyS* 34-35, tema: Sprogvidenskabelige forskningstraditioner, (afleveret marts), Multivers Academic november 2006, s.11-52; ISBN: 87-7917-169-9.

Åben PR

Frans Gregersen (2006): Historicitet – sprog – litteratur, Damberg m.fl.: *Litterat på eventyr*, Festskrift til Finn Hauberg Mortensen, Syddansk Universitetsforlag 2006, s. 167-180

Jens Normann Jørgensen (Ed.): Code-Switching in the Køge Project. Special issue of the *International Journal of Bilingualism* 7:4, 2004 (udk, 2005). Heri to artikler: *Bilingualism in the Køge Project*, s. 333-352, og Gender differences in the development of language choice and patterns in the Køge Project, s. 353-378. **Åben PR**

Jens Normann Jørgensen (2005) (Ed., sammen med Christine Dabelsteen): *Languaging and Language Practices*. Copenhagen Studies in Bilingualism vol. 36. University of Copenhagen, Faculty of Humanities 2004 (udk. 2005). Heri artiklen: *Languaging and Languages*, s. 5-23.

- Jens Normann Jørgensen (2005): Plurilingual Conversations among Bilingual Adolescents. *Journal of Pragmatics*, vol. 37: no. 3, 2005, 391-402. **PR**
- Tore Kristiansen (2005): Nabosprog i Øresundsregionen. Et studie af reaktioner på sproglig tilpasning. Jens Cramer, Mette Kunøe og Ole Tøgeby. *Teorien om alt*. Århus: Wessel og Huitfeldt. 173-185.
- Tore Kristiansen (2005): Menigmands holdninger til hvordan ansatte i radio og fjernsyn skal tale. En sammenlignende undersøgelse af syv nordiske sprogsamfund. Björn Melander m.fl.(red.) *Språk i tid. Studier tilägnade Mats Thelander på 60-årsdagen*. Uppsala: (Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 67. 189-201.
- Tore Kristiansen (2005): Samfundsideologier og sprogholdninger i globaliseringens tid. En rapport om hvordan ”de solidariske” og ”individualisterne” i Norden møder det engelske sprogs fremmarch. Gulbrand Alhaug, Endre Mørck og Aud-Kirsti Pedersen (red.) *Mot rikare mål å trå. Festskrift til Tove Bull*. Oslo: Novus Forlag. 202-217.
- Tore Kristiansen (2005): Fald og fortrydelse - en nordmands beretning om danskhed i sproget. Torben Fledelius Knap, Morten Nielsen og Jacob Pinstруп (red.) *Hvad er så danskhed?* Højbjerg: Hovedland. 162-188.
- Tore Kristiansen (2005): Engelsk i dansk sprog og sprogsamfund: rapport fra en landsdækkende meningsmåling. *Danske Talesprog* 6. 139-169. **Åben PR**
- Tore Kristiansen (2005): *Acta Linguistica Hafniensia* 37. *Subjective Processes in Language Variation and Change*. (Thematic Issue). (ed. sammen med Peter Garrett og Nikolas Coupland).
- Tore Kristiansen (2005): Introducing Subjectivities in Language Variation and Change. *Acta Linguistica Hafniensia* 37. 9-35 (sammen med Peter Garrett og Nikolas Coupland).
- Tore Kristiansen (2005): The Power of Tradition. *Acta Linguistica Hafniensia* 37. 155-169. **Åben PR**
- Tore Kristiansen (2005): Holdninger til sproglig konvergens over Øresund. Petter Dyndahl og Lars Anders Kulbrandstad (red.): *High fidelity eller rein jalla? Purisme som problem i kultur, språk og estetik*. Vallset, Oplandske Bokforlag. 53-65.
- Tore Kristiansen og Jacob Thøgersen (2006): Rigtige mænd er ikke bange for engelsk – om konstruktion af sprogholdninger og kønsidentitet. Jørgen Nørby Jensen, Ole Ravnholt og Jørgen Schack. (red.). *Ordet fanger. Festskrift til Pia Jarvad i anledning af 60-års-dagen*. [Dansk Sprognævns skrifter 37]. Dansk Sprognævn, 85–114.
- Tore Kristiansen og Inge Lise Pedersen (2006): Sociolingvistik. *NyS* 34-35, s. 217–267.
- Tore Kristiansen (2006): Udtalevariation og standardisering i Skandinavien: historisk overblik og forklaringsmodeller. Lis Madsen (red.) *Nabosprogsdidaktik*. København: Dansk lærerforening, 55-90. **Åben PR**
- Malene Monka (2006): 'Så måje synnejysk snakke vi jo helle it jo' - Om kodeskif' in *Mål og Mæle*, vol.2:17-22.

Malene Monka (2006): Om hvordan og hvorfor der skiftes mellem sønderjysk og rigsdansk i Aabenraa, in *Pluk*, Institut for Grænseregionsforskning, Syddansk Universitet.

Inge Lise Pedersen (2005): Social stratification in the present-day Nordic Languages III: Danish in Oskar Bandle, Kurt Braunmüller, Ernst Håkon Jahr, Allan Karker, Hans-Peter Naumann, Ulf Teleman (eds.) *The Nordic Languages. An International Handbook of the History of the North Germanic Languages*. Berlin/New York: de Gruyter. Vol.2:1780-1787.(ISBN 3 11 017149X). **Åben PR**

Inge Lise Pedersen (2005): Sociolinguistic structures chronologically I: Danish, in Oskar Bandle, Kurt Braunmüller, Ernst Håkon Jahr, Allan Karker, Hans-Peter Naumann, Ulf Teleman (eds.) *The Nordic Languages. An International Handbook of the History of the North Germanic Languages*. Berlin/New York: de Gruyter. Vol.2:1887-1896. (ISBN 3 11 017149X). **Åben PR**

Inge Lise Pedersen (2005): The development of the Nordic languages from the mid-16th century to the end of the 18th century: Sociolinguistic aspects. 2. Danish and Norwegian, in Oskar Bandle, Kurt Braunmüller, Ernst Håkon Jahr, Allan Karker, Hans-Peter Naumann, Ulf Teleman (eds.) *The Nordic Languages. An International Handbook of the History of the North Germanic Languages*. Berlin/New York: de Gruyter. Vol.2:1337-1341. (ISBN 3 11 017149X). **Åben PR**

Inge Lise Pedersen (2005): Nøgterne kvinder og følsomme mænd? en analyse af breve og dagbøger fra grundtvigske miljøer i slutningen af 1800-tallet. *Danske Talesprog* 6:103-138. **Åben PR**

Inge Lise Pedersen (2005): Er det svenskerne der har bragt uorden i diftongeringen i Sønderjylland og på Vestfyn? I Melander m.fl. (red.): *Språk i tid*. Studier tillägnade Mats Thelander på 60-årsdagen. Uppsala: Uppsala Universitet:27-36.

Inge Lise Pedersen (2005): Den nationale fortrængning. Flersprogetheden i danske købstæder fra 1500 til 1800 i et sprogsociologisk perspektiv. i Gullbrand Alhaug, Endre Mørck og Aud-Kirsti Pedersen (red.): *Mot rikare mål å trå. Festskrift til Tove Bull*. Oslo: Novus:254-267.

Inge Lise Pedersen (2006): Sociolingvistiske betragtninger over franske låneords vej ind i danske dialekter. *Danske Talesprog* 7, 2006: 159-184. **Åben PR**

Oversigtsartikler

Tore Kristiansen (2005): Denmark: Language Situation. *Encyclopedia of Language & Linguistics*. Second Edition, vol. 3. Oxford: Elsevier, 435-436.

Rapporter

Torben Juel Jensen (2006): ”Konvertering af filer fra BySoc til DGCSS-chat” (sammen med Peter Lind).

Tore Kristiansen & Malene Monka (2006): *Language ideology in Danish adolescents: two value systems at two levels of consciousness. Design of the LANCHART studies of language attitudes with results from Odder*. Rapport på 44 sider sendt til og diskuteret med DGCSS' International Council ved møde 29.-31- maj 2006.

Bogkapitler

Frans Gregersen (2005): Humaniora, Mogens S. Hansen (red.): *Almen Studieforbereelse. Videnskabernes temaer og historie*, s.87-115, Gyldendal ISBN 87-02-02934-0.

Frans Gregersen (2005): Biografier til Encyclopedia of Languages and Linguistics: ‘Viggo Brøndal’, ‘Eli Fischer-Jørgensen’, ‘Lis Jacobsen’ (aflev. dec. 2004), revideret udgave af: ‘Louis Hjelmslev’. **PR**

Frans Gregersen (2006): Kuhn og sprogvidenskaberne, i Hanne Andersen og Jan Faye (red.): *Arven efter Kuhn*, Forlaget Samfundslitteratur 2006, s. 179-195, ISBN 87-593-1280-7. **Åben PR**

Frans Gregersen (2006): Naturalistisk historicisme i lingvistikken, Strukturalismen i lingvistikken, Transformationsgrammatik og pragmatik, i: Hans Siggaard Jensen, Ole Knudsen og Frederik Stjernfelt (red.): *Tankens magt*. Vestens idehistorie, Bind 2 og 3, hhv. s. 1622-1625, 1914-1925 og 1925-1931, ISBN 87-595-2671-8, Lindhardt og Ringhof 2006.

Frans Gregersen (2006): Bidrag til Høst og Søn: *Filosofisk leksikon* om: Noam Chomsky, langue/paprole, lingvistik, metasprog/objektsprog, Ferdinand de Saussure, udk. 2007.

Gert Foget Hansen & Nicolai Pharao (2006): “Prosodic Aspects of the Copenhagen Multiethnolect” i *Proceedings of Nordic Prosody IX*, (eds. Gösta Bruce & Merle Horne) Peter Lang Verlag, Berlin.

Jens Normann Jørgensen (2005): Kodeprofiler af gruppesamtaler. In: Christine B. Dabelsteen & Juni Söderberg Arnfast (red.): *Taler De dansk? Aktuel forskning i dansk som andetsprog*. Københavnerstudier i tosprogethed bind 37. København: Københavns Universitet Humanistisk Fakultet, s. 53-76.

Jens Normann Jørgensen (2005): Linguistic Minority Students as Language Users. Linguaging in Grade 4 of the Køge Project. In: Ingrid Goglin, Marianne Krüger-Potratz, Katharina Kuhs, Ursula Neumann & Fritz Wittek (Hrsg.): *Migration und sprachliche Bildung*. Münster: Waxmann 2005, 139-150.

Jens Normann Jørgensen og Tore Kristiansen (2005): Subjective Factors in Dialect Convergence and Divergence. In: Peter Auer, Frans Hinskens & Paul Kerswill (eds): *Dialect Change. The Convergence and Divergence of Dialects in Contemporary Societies*. Cambridge University Press 2005, 287-302. **Åben PR**

Jens Normann Jørgensen (2005): Hvorfor er det så svært for danskerne at forstå dansk? In: Auður Hauksdóttir, Jørn Lund & Erik Skyum-Nielsen (red.): *Ordenes Slotte. Om sprog og litteratur i Norden*. Reykjavík: Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur í erlendum tungumálum 2005, 148-156.

Jens Normann Jørgensen (2005): Sociolinguistikken og Native Speaker i Skandinavien. In: Petter Dyndahl & Lars Anders Kulbrandstad (red.): *High fidelity eller rein jalla. Purisme som problem i kultur, språk og estetikk*. Vallset: Oplandske Bokforlag 2005, 33-52.

Jens Normann Jørgensen (2006): YO WHA UP ESK I MO? Senmoderne sproglig adfærd hos unge i Nuuk. In: Jette Rygaard, Kennet Pedersen, Aksel V. Carlsen, Karen Langgård, Birgit Kleist Pedersen & Estrid Janussen (red.): *Grønlandsk kultur- og samfundsforskning 2004-2005*. Nuuk: Atuagkat 2006, 129-152.

Jens Normann Jørgensen (2006): Bilingual children’s use of code-switching. In: Jean Stilwell Peccei (ed): *Child Language*. London: Routledge 2006, 169-176. **Åben PR**

Malene Monka & Tore Kristiansen (2006): ‘Danmark’, in *Nordiske sprogholdninger. En masketest*. Novus, Oslo.

Tore Kristiansen. og Lars Vikør (2006): Innleiing. Tore Kristiansen og Lars Vikør (red.). 2006. *Nordiske språkhaldningar. Ei meiningsmåling*. Oslo: Novus Forlag, 7–16.

Tore Kristiansen. og Lars Vikør (2006): Nordiske språkhaldningar – jamføring og konklusjonar. Tore Kristiansen og Lars Vikør (red.). 2006. *Nordiske språkhaldningar. Ei meiningsmåling*. Oslo: Novus Forlag, 199–214.

Tore Kristiansen (2006): Danmark. Tore Kristiansen og Lars Vikør (red.). 2006. *Nordiske språkhaldningar. Ei meiningsmåling*. Oslo: Novus Forlag, 85–117.

Janus Møller (2006): ‘Yo yo yo – det et perker flow’ – en beskrivelse af projekt hip hop. I Arnfast, Juni Söderberg (red.) *Sproget galt i halsen? Aktuel forskning i dansk som andetsprog. Københavnerstudier i tosprogethed*, bind 39. Københavns Universitet, Humanistisk fakultet. (s. 85-98).

Inge Lise Pedersen (2005): Processes of standardisation in Scandinavia, in Peter Auer, Frans Hinskens & Paul Kerswill (eds.): *Dialect Change: Convergence and Divergence in European Languages*. **Åben PR**

Afhandlinger

Torben Juel Jensen (2005): *Irrealitetsmarkører i dansk talesprog. En korpuslingvistisk undersøgelse af hvis-konstruktioner og modalverber i medarbejdersamtaler og sociolingvistiske interview*, ph.d.-afhandling indleveret ved Det humanistiske Fakultet, KU. Forsvaret blev afholdt 03.08.05.

Kongresbidrag (papers)

Torben Juel Jensen (2006): Foredrag i Selskab for Nordisk Filologi: ”Irrealitetsmarkører i dansk talesprog - hvis man kunne sige det på den måde”.

Torben Juel Jensen (2006): Paper ved Grammatiknetværkets seminar: ”Generisk du – en igangværende forandring i dansk grammatik?”.

Tore Kristiansen (2006): *Bevidste og underbevidste holdninger*. Præsentation af MIN-projektets kvantitative undersøgelser af holdninger til engelskpåvirkningen. [Foredrag holdt ved Nordmålforum 2005 ”Nordiske sprogklimaer under engelsk pres”, Schæffergården 1.-2. December 2005]. Publiceret på <http://www.norden.org/sprak/sk/Nordmaalforum%202005.asp>

Malene Monka (2006): *Enten skal jeg snakke rigsdansk eller skal jeg snakke sønderjysk’ en undersøgelse af sprogalternationer i servicesituationer i Aabenraa*, Artikel på baggrund af Kongresbidrag til 8. Nordiske Dialektologikonference, Århus Universitet.

Nicolai Pharao og Gert Foget Hansen (2006): Paper samt poster med titlen ’Microphones and Measurements’ præsenteret 7. - 9. juni i Lund på FONETIK 2006 (årligt svensk fonetikermøde). http://www.ling.lu.se/conference/fonetik2006/pdf/fonetik2006_proceedings.pdf

Nicolai Pharao og Gert Foget Hansen (2006): Præsentation af abstract på NWAV 35 ved Ohio State University 9. - 12. november med titlen ’Microphones and Formant Estimations’.

Nicolai Pharao (2006): Præsentation af poster med titlen ‘Intraindividual Variation across the Lifespan - a case study’ på NWAV 35 ved Ohio State University 9. - 12. november 2006.

Andet

Frans Gregersen (2005): Anmeldelse af: Hanne Nørregaard Posselt m.fl.: *Frederik Dreier og samfundets reform*, Tiderne skifter 2003, *Arbejderhistorie* s. 89.

Frans Gregersen (2005): *Det uoversættelige findes ikke*. Interview med Frans Gregersen v. Mikael Jalving. KOM-magasinet. <http://www.kommunikationogsprog.dk/moduler/Magasiner/frontend/index.asp?id=277&type=10&MagasinId=195&articleId=2497>

Frans Gregersen, Thomas Bjørnholm m.fl. (2006): *Universiteterne i fremtidens videnssamfund*, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Forskningspolitiske årsmøde 2006, Videnskabernes Selskab, marts 2006 (debatindlæg).

Frans Gregersen (2006): Fag og pædagogik – et essay, Peter Østergaard Andersen, Tomas Ellegaard og Lars Jakob Muschinsky (red.): *Klassisk og moderne pædagogisk teori*, udk. 2008 (aflev. endeligt sept 06).

Frans Gregersen (2006): *Om sprogforandring i virkelig tid. En præsentation af DGCSS i daglig tale kaldet Sprogforandringscentret*, Karen Margrethe Frederiksen m.fl. (red.): *Sprogforum 36: Sociolingvistik*, Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2006.

Frans Gregersen (2006): Interview med Frans Gregersen v. Anna Bak, *Universitetsliv*, Københavns Universitets årsberetning 2006.

Torben Juel Jensen (2005): medredaktør af nummer 33 af tidsskriftet ”NyS - Nydanske sprogstudier”, forlaget Multivers.

Torben Juel Jensen (2006): medredaktør af nummer 34-35 af tidsskriftet ”NyS - Nydanske sprogstudier”, forlaget Multivers.

Tore Kristiansen (2005): *Danske Talesprog 6* (red. Sammen med Asgerd Gudiksen og Jann Scheuer).

Tore Kristiansen og Lars Vikør (red.) (2006): *Nordiske språkhaldninger. Ei meningsmåling*. Oslo: Novus Forlag. 248 sider. Redaktør.

Inge Lise Pedersen (2006): anmeldelse af Anna Gunnarsdotter Grönberg: *Ungdomar och dialekt i Alingsås*. Göteborg 2004. (Nordistica Gothoburgensis 27). *Svenska landsmål och svenskt folkliv* 2005:196-202.

Inge Lise Pedersen (2006): opposition ved Ragnhild Andersons disputats: *Språk og språkhaldningar hjå ungdomar i Sogndal. Maal og Minne:58-74*. 2006